

Talousarviomuutos / Verotulot, valtionosuudet ja suunnitelman mukaiset poistot

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 136
755/02.02.00/2023

Valmistelija

Talousjohtaja Mikko Tornikoski

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 § 118 talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2026. Hyväksytyssä talousarviossa vuoden 2024 tuloslaskelma osoitti alijäämää yhteensä -3 503 380 euroa.

Talousarviossa kokonaisverotulojen on arvioitu olevan vuodelle 2024 yhteensä 120 992 000 euroa. Viimeisimmät veroennusteen mukaan kuluvan vuoden verontilitykset olisivat arviolta 119 467 428 euroa. Tämä tarkoittaisi sitä, että verotulot olisivat noin 1 524 572 euroa talousarviota alhaisemmat. Eniten veroennusteissa heikentyivät yhteistöveroennusteet, jotka laskivat -1 071 754 euroa. Tuloveroennuste laski -415 037 euroa ja kiinteistöveroennuste vastaavasti -37 781 euroa.

Heikentyneiden verotuloennusteiden taustalla vaikuttaa yleinen talouden tilanne ja suhdanne muutokset. Veroennustekehikön 2.2.2024 päivitys perustuu osin Valtiovarainministeriön viime joulukuun taloudellisen katsauksen ennusteisiin. Näkymät eri aloilla ovat heikentyneet viime kuukausina. Kuluvan verovuoden maksettava yhteisövero ei arvioiden mukaan juuri kasva. Tuloverojen osalta työllisyyden supistuessa palkkasumman ennakoidaan vuonna 2024 kasvavan vain vajaa 3 prosenttia koko maassa, vaikka nimellisansioiden nousuvauhdin oletetaan nopeutuvan. Kehitykseen liittyy vielä epävarmuutta ja palkkasumman kehitys tarkentuu tulevissa ennusteissa. Kokkolan kohdalla kiinteistöveroennusteet laskivat vain hieman talousarvion ennusteista. Valtakunnallisesti kiinteistöveron hyvä kehitys vuonna 2023 johtui pääosin rakennuskustannusindeksin noususta.

Loppuvuonna tehtyjen sote-tarkistuslaskelmien johdosta Valtiovarainministeriö ilmoitti 17.11.2023 valtionosuuksien 500 miljoonan lisäleikkauksista. Nämä tulevat tulevina vuosina heikentämään kuntien rahoitusta merkittävästi. Vaikka valtionosuuksien lisäleikkaukset pääosin koskivat vuosia 2025-2027, oli sillä myös vaikutusta vuoden valtionosuuksiin. Kokkolan kaupungin talousarviossa valtionosuuksiin oli varattu yhteensä 26 447 910 euroa.

Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto on tehnyt 21.12.2023 päätöksen VN/35660/2023 koskien kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta sekä päätöksen VN/35661/2023 kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle

2024. Lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt 29.12.2023 päätöksen VN/32387/2023 koskien opetus- ja kulttuuritointa varten kunnille myönnettävästä valtionosuudesta sekä kuntayhtymille, rekisteröidyille yhteisöille ja säätiöille myönnettävästä rahoituksesta vuodelle 2024.

Päätösten mukaiset valtionosuudet ovat yhteensä 25 721 563 euroa. Kokonaissumma on 726 347 euroa pienempi kuin talousarviossa vuodelle 2024.

Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 11.3.2024 § 105 pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonalentumisia sekä poistosuunnitelman muutoksia koskien vuosia 2023-2025.

Kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaan kuntien ja kuntayhtymien pysyvien vastaavien kirjaamisesta olennaiset muutokset tulonodotuksissa tai palvelu tuotantokyvyssä otetaan ensisijaisesti huomioon poistosuunnitelmaa muuttamalla. Aiempien tilikausien poistoja ei tällöin kuitenkaan oikaista, vaan poistosuunnitelman muutos koskee vain muutostilikauden ja sitä seuraavien tilikausien suunnitelmapoistoja. Poistosuunnitelman muuttamisen on perustuttava kunkin hyödykkeen tulonodotusten tai palvelutuotantokyvyn muutoksiin. Olennainen lisäpoisto on eriteltävä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vuoden 2024 poistoihin ja arvonalentumisiin on varattu yhteensä 16 110 560 euroa. Halkokarin koulu ja päiväkotij -hankkeeseen liittyvien rakennusten palvelutuotantokyky loppuu, koska ne tullaan purkamaan vuoden 2025 aikana. Tästä syystä poistosuunnitelmaan on tehty muutokset. Vuosittainen vaikutus kaupungin suunnitelman mukaisiin poistoihin on 809 056 euroa. Tällä on tulosta heikentävä vaikutus.

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2024 talousarvio on -3 503 379 euroa alijäämäinen. Edellä mainittujen verotulojen, valtionosuuksien ja poistosuunnitelmien tulosta heikentävä yhteisvaikutus on yhteensä 3 059 975 euroa. On siis odotettavissa, että tulos heikentyisi -6 563 354 euroon.

Lisämäärärahatarpeita ei ole heikon taloustilanteen vuoksi mahdollista kattaa muusta toiminnasta ja samalla esitetään lisättäväksi lainanottovaltuutta.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle,

- 1 talousarvion tulovero, yhteistövero ja kiinteistövero ennusteita lasketaan viimeisimmän helmikuun veronnusteen mukaisesti 1 542 572 eurolla heikentämällä tulosta,
- 2 talousarvion valtionosuutta lasketaan valtionvarainministeriön päätösten mukaisesti 726 347 eurolla heikentämällä tulosta, ja

- 3 talousarvion poistosuunnitelmaa lasketaan poistosuunnitelman muutosten mukaisesti 809 056 eurolla heikentämällä tulosta.
- 4 että valtuusto lisää lainanottovaltuutta 2 268 919 eurolla.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.